

Stefan Moysa

"Den Menschen Christus bringen.
Theologie für die Verkündigung",
Hermann-Josef Lauter,
Freiburg-Basel-Wien 1981 : [recenzja]

Collectanea Theologica 52/3, 203

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

bardziej aktualne, że od dłuższego czasu w wielu obcojęzycznych wydawnictwach zaznacza się w tym względzie znacznie większa staranność.

Adresując do redakcji to pytanie, życzymy jej dalszego powodzenia w kontynuowaniu dzieła, które jest cennym i bardzo przydatnym narzędziem pracy naukowej.

ks. Henryk Fros SJ, Bruksela

Hermann-Josef LAUTER, *Den Menschen Christus bringen. Theologie für die Verkündigung*, Freiburg-Basel-Wien 1981, Verlag Herder, s. 142.

Zamiarem autora jest przewyższenie wielkiej odległości, która dzieli teologię ściśle naukową od kerygmatu chrześcijańskiego. W tym celu zbiera materiał, jaki daje teologia, przeprowadza pewien wybór i przygotowuje go dla przepowiadania. Z konieczności autor koncentruje się na zagadnieniach, które są szczególnie żywe w kontekście zachodnioeuropejskim. Chodzi mu o należytą aktualizację tych zagadnień, nie zaś o powierzchowne dostosowanie się do tak zwanego ducha czasu.

Chcąc zbliżyć człowiekowi współczesnemu postać Jezusa z Nazaretu autor zaleca przede wszystkim tak zwaną chrystologię pośrednią. Ten kierunek wychodzi z założenia, że nie jest ważne, czy Jezus sam używał wszystkich tytułów, o których mówi Nowy Testament, takich jak Mesjasz, Syn Człowieczy, Syn Boży, ale czy niedwuznacznie przypisywał sobie rzeczywistość, którą te tytuły oznaczają. Lauter wykazuje na przykład, że Jezus posiada autorytet, który w Starym Testamencie nie ma sobie równego. Jego osoba zajmuje też w samym Jego posłannictwie miejsce wyjątkowe, jakiego nie mógł sobie przypisywać żaden inny twórca religii.

Podstawą przepowiadania chrześcijańskiego jest niepomnieszony obraz Boga. Taki obraz przedstawia nam Jezus z Nazaretu. W tym obrazie znajdują się napięcia, które nie dadzą się bez reszty wyrównać, ale winny być przez słuchacza przyjęte i zaafirmowane.

Z powyższym wiąże się ściśle sprawa odkupienia człowieka. Autor zastanawia się, jak rozwiązać problem odkupienia, by nie stworzyć fałszywego wrażenia, że Bóg jest okrutnikiem, który żąda śmierci własnego Syna i inaczej nie chce się dać przebłagać. Nad tym problemem trudziła się teologia w ciągu całej swej historii. Autor widzi rozwiązanie w przyjęciu, że ofiara krzyża jest zarówno decyzją Ojca jak Syna. Istotnym w tej ofierze jest całkowite oddanie się w miłości Syna Ojcu, które w takiej samej miłości zostaje przez Ojca przyjęte.

W dalszym ciągu Lauter zajmuje się aktualizacją Pawłowego posłannictwa o usprawiedliwieniu. Tłumaczy Pawłowy sens usprawiedliwienia przez wiarę, jako usprawiedliwienie wyłącznie dzięki Chrystusowi; musi się ono ukazać w dobrych uczynkach. Zastosowanie tej prawdy dla czasów dzisiejszych widzi autor w uwolnieniu człowieka od społecznego przymusu tak, by mógł osobiście realizować pewne wartości.

W następnym rozdziale autor wyjaśnia zagadnienie stosunku prawdy do historii. Tłumaczy, jak prawda może być zarazem absolutna i historycznie uwarunkowana i jak Kościół mimo tych uwarunkowań trwa w prawdzie.

Na koniec wreszcie dochodzi do głosu tajemnica Trójcy Świętej, w której Lauter widzi tajemnicę najbardziej uszczęśliwiającą człowieka; dzięki niej jest możliwe zrozumienie, że Bóg jest miłością i że człowieka kocha. Wokół tego ostatniego wątku stara się też ułożyć skrócone wyznanie wiary chrześcijańskiej.

Książka nie wyznacza nowych dróg dla teologii lub przepowiadania, niemniej jednak spełnia całkowicie swój cel; przez zwięzłość ujęcia, wierność tradycji i prostotę, wydatnie zbliża teologię do głoszenia słowa, ukazując zarazem nieodzowność teologii jako nauki o Bożym objawieniu.

ks. Stefan Moysa SJ, Warszawa